

Stanoviště 1

Příjezd do Prahy

Jest mi sepsati, kterak jsem po dlouhé době Prahu navštívil. „Strýček“ mi věnoval tento sešit zcela nový, bych ho ke svým zápisům nutným použil. Leč již dlouho poznámkovník chtěl jsem sobě psáti a nový sešit znamenitě se k tomuto účelu nabízí. Ještě listy voní vůní nového papíru a klišu průmyslového.

Jaká to krása při příjezdu v Prahu! Výstavní město české, českých matka to měst. Všude podél viaduktu, přes který jsme přijížděli, kouří továrny. Čilý ruch pracovní naplňuje celé to město průmyslové duchem nové doby. Na Státním nádraží Praha stálo v úvratí pojednou sedmero lokomotiv parních. Jedna vodu nabírala, jiná v kotli zatápěla a páru s ryčným zvukem vypouštěla. Náš vlak lounský byl z obyčejnějších.

Hned po ubytování na zádvouři si mě paní domácí vzala stranou a řekla mi, abych jí říkal teto a jejímu muži strýčku. Ačkoli jsem sirotek, teď prý jakoby patřím do firmy SKOLE a její rodiny. Pak mě hned můj nový strýček pustil do dílny. Práci bylo třeba vykonati posluhu a metením. Nakázáno mi bylo, že na nic sahat nemám a nebrat ničeho. Věřím tajně, že se rychle zaobejdu a do rodiny plně přijat budu. Však se říká „v Praze je blaze.“

Stanoviště 2

Cukrovar ve Zvoleněvsi

Cestou do Prahy míjeli jsme fabriku převelikou. Na můj dotaz, co se ve fabrice kouti má a za jakým účelem jest stavěna, dostalo se mi odpovědi, že cukrovar to jest. Cukr, jak hezky česky říkáme, jest základní potravinou pro lidstvo budoucnosti. Jak lékaři říkají, tělo lidské jen na cukru pouhém jest schopno dlouhodobě přežívat. Promyšleným zásobováním cukrem bude možno podvýživu, souchoť a i jiné neduhy lidské snadno léčiti a vyléčiti. V sirotčinci jsme cukr neměli, ale v pražské kuchyni jsem již dnes tajně ochutnal. Budoucnost je tedy sladká.

Stanoviště 3

Ozubená kola

První důmyslnější práce mi přidělená v dílně jest sestavování strojů převodových. Jsou to velké promyšlenosti. Přenášejí násilí z jedné části na druhou, přičemž násilí krouživé znají tu zmenšit, tu zvětšit, vše s přesností znamenitou. Zprvu jsem se práce takovéto obával. Kterak s novou zakázkou se vždy vyrovnám? Leč brzo mi bylo nahlédnuto, že není nutno všechna kola nově nechati obráběti. Stačí požadovaný úbytek či příbytek krouživého násilí převést na matematický poměr racionální a převod zkonstruovat s tím přihlédnutím. Poměr krouvitosti jest stejný s poměrem počtu zubů na použitých kolech. (V naší fabrice SKOLE se vyrábějí kola ozubená jen stejnovelkými zuby, což jest podmínka tohoto pravidla nutná.) Dbát jest přitom nutno na to, že nelze používat ani kola příliš malá, ni příliš velká. Malým kolům se začasto zuby polámají, jak jest násilí na ně příliš veliké. Kola velká příliš zase mají převeliké hřidelové tření. Strýček mi to všechno důkladně vyložil a již zítra budu se věnovati novým převodům sám!

Stanoviště 4

Staroměstské nábřeží budoucnosti

Dnes jsem pruně poznal pantátu. S tetou a strýčkem jsme společně šli na Staroměstské nábřeží, ba až k řetězovému mostu císaře Františka. Obdivoval jsem kočáry a postroje, zejména hřídele a oje. Pantáta však pro mé nadšení ze strojův neměl nižádné pochopení. Jest to prý jen promyšlenost nedomrlá, schopná prý jen k upokojení nepoučené poptávky pražské. Tramwaye zdejší jen koňmi jsou tažené a o tramwayích mlnem hnaných Pražané arcit ještě ani neslyšeli.

Svůj vlastní samohybný stroj bude mít v budoucí Praze každý. Bude-li nám štěstí přáti, ještě sami se toho prý dožijeme. Po silných cestách každý ve svém samohybu třebas i v pruzích čtverých pojede sám za svou libostí. Každý svůj parní stroj s ohništěm vlastním rozdmýchá pod svým kočárem. Budou železné stroje tak spolehlivé, že ani kočích třeba nebude. Všude pára a kouř a veselé lomození. Aj, to bude v budoucí Praze radosti! Ne jako dnes, kdy ticho a smutno zde, až se strýc s pantátou o jakémsi poslém psisku zdejší dohadovali.

Stanoviště 6

Včera po šichtě se strýcové a bratrance sebrali do šenku. Šel jsem s nimi v naději, že nějak proklouznou, neboť mně obvykle šenku i místo u stolu odpírají. Leč náhoda mi přála. Jsem už staršího vzhledu, takže z šenku mě nevyhodí a u stolu jsem poslouchal aspoň z druhé řady. Starší moji bratrance se rozpovídali o válce s Prusem. Bylať to tenkrát pro národ pohroma značná. Mocnářství dobré naše v kolenou podlomeno tak tak si svůj majestát uchránilo.

Četný ponejvíce názor stran toho, proč Prus vyhrával, točil se kol kvěrů. Každý Prus měl pušku zadovku, která se nenabýjela odpředu jako zbraně naše. Stihnul za stejný čas vystřelit i čtyřikrát neb pětkrát, zatímco náš jen pojednou vypálil a pak vstojе přebýjel. Bylať pak síla palebná pruských oddílů mocnější našich. Mnoho krve a útrap to náš národ u Hradce stálo! A což teprve ve válkách budoucích. Zadovky již naši vojáci mají (však prý brzo na vojně sám poznám), leč co zmůžou zadovky proti zbraním budoucím? Mašinové kvéry jsou zbraní budoucnosti. Podle svých poznatků míním, že by nebylo zatěžko takový samo nabýjící kvěr sestrojiti. V duchu jsem si představil, jak by se celý sirotčinec takovým kvěrem za krátko dal postřílet. Jest to myšlenka žertovná, pivem posílená, ale z hlavy jsem ji dostat po celý večer nemohl.

Stanoviště 7

Ach, co si jen počít mám! Z dílny naší záhadně se ztrácejí součásti strojův! Ba co víc, obzvláště ze prací mých. Všeliké součásti, zvláště kola ozubená, položená kvečer u na nízkou tu almaru, do rána nejsou k nalezení. Již i šetření kvůli tomu probíhalo, protože pan řidící mnoho kvůli ztrátám křičel. Prý již několikero strojů ze ztracených součástí postavit se dalo. Ale to pravda není, k sestavení jen jediného stroje by to ještě nestačilo.

Strýček také rozptýlený ztrátami se zdál. Jsa hvězdář, pozamyšlel se a pravil, že součásti možná unikají do jiného vesmíru. Když jsem se nad tím nadmíru podívoval, osvětlil mi, že nemyslí jiný vesmír vzdálenostní, leč jiný vesmír časový. Někdo v jiném čase naše součásti potřebuje pro postavbu strojů svých. S vysvětlením tímto jsem nad míru spokojený. Plyne z něj, že si strýc nemyslí, že bych snad já ty části zcizoval.

Stanoviště 8

Již dva roky od mého příchodu ze Slaného do Prahy uplynuly. Pan řídící rce, že osvědčil jsem se. Třebas se zdráhají připustiti mou příslušnost rodině, dají mi vzdělání další. Budu nyní po dva další roky učen hodinářem. K mému přání, že bych raději v dílně stavěl nové tvary velocipédův, přihlédnuto nebylo.

V podvečer mě pak strýc můj nejmilejší vzal na Staré město ku Vorloji. Vorloj jest stroj hodinový zazděný do radnice na velkém rynku. Každou hodinu prý velká apoštolská paráda se na něm přehrává. Apoštolové od prvního po dvanáctého pochodují za okny a vždy se k lidem do rynku sami otočí. To vše dělají sami, nižádný pacholek jich ze uvnitř neobsluhuje. Stroj jest to starodávňý a autorovi jeho, starému hodinářskému mistrovi, oči za stroj vypíchalí. O to méně toužím státi se hodinářským mistrem. A podobně jako toho mistra mrzачili, tak i pánů sedmadvacet českých zde na rynku mečem i jinak spravili. Pro národ český temně to místo. Vorloj však samotný viděti dnes dobře nebyl, neb obložen jest líchami až do výše druhých oken. Na líchách se malíří jacísi k remaquillerování obrazů Mánesových chystalí, a tak Vorloj vidět nebyl. Seznámil jsem se tam s malířem jakýmsi Ženíškem. Již se těším, až obrazy spatřím, jsou to prý obrazy českoslovanské. Národu našemu tedy přeci jen naděje hoří, třebas jen v obrazech. Napřed v umění, později jistě i v promyšlenosti a strojnictví.

Stanoviště 9

Náš mistr hodinářský jest mocně studovaný. Krom matematiky a mechaniky učí nás z knihy od Kodyma fysice a mlnu. Některé části rád se učím od srdce na paměť, třebas jazyk ten zní mi již starodávňě:

Wšeliké wěci, ježto se kromě nás na swětě nalézají, a které swými čidly, totiž zrakem, hmatem, čichem a t. d. poznáváme, nazývají se tělesa aneb hmoty. Smoty se nazývají proto, že se ohmatati dají; což owšem nejjistější swědek jejich bytosti a přítomnosti.

Urcit ohmatati lze hlavně jen tělesa twrdá, méně pak tekutá a nejméně pak powětrná čili wzdušná. Je wšak ale i tato swau tělesnost mají, a že ji i hmatem pocítit možná, o tom se můžeme lehko předwědčiti, máchnemeli powětrím rukau, anebo když powětrčí rozprouděné čili wítr na nás doráží.

Naopak není zas tělesem např. stín neb obraz w zrcadle, ačtořto jiná wíditelný.

Stanoviště 10

Nalézám tento sešit po vojně. Již vidím, že mi nadšení o pravidelném psaní příliš dlouho nevydrželo. Bylo by však co psáti. Ach, jak ten čas letí! Žádná rolnička na vlásku tikání jeho nezpomalí!

Tedy alespoň stručně. Na vojně byly krušné první týdny. Kaprálové dřeli z nás kůži a jen po německu ordýrovali. Z Terezína převeleli nás pak do Gratzu, Štýrského Hradce, k pravidelné posádce. Tam jsem se seznámil s mnoha vojáky jiných slovanských národností, co jich v monarchii je. Slovinci jsou v Gratzu jako doma, se Slovánky jsem si rozuměl každé slovo. Polákům jest rozuměti hůře, ale i tak jsme všichni bratři. Však i má prababička byla prý Polka. Moje postavení u pluku bylo špatné, protože nejsem vyznání katolického a z lože manželského. Brzo ale naznali, že vládnou strojům, a tak jsem po zbytek služby werkzeu-

gem rozličným seřizoval gewehry a velocipédy. Na konec k šifrantům mně nařídili, že umím s mlnem a s geráty elektrickými.

A pak je tu ještě Evženie. Tichý to kvítek, rosa z Karlína. Několik měsíců jsme si dopisovali, ale pak pošta její přestala chodit. Časem jsem pochopil, že se má naděje v ní sklámala. Ach, proč jsem se jen již před svým anwerbungem nevyslovil? Nyní již zajisté proudána jest a v očekávání.

Stanoviště 11

Byla mi ve fabrice svěřena dílna velocipédová. Strýc pan řídící chce rozšiřovat výrobu, ale po Praze jest velká nouze o dělníky. Tedy – lumpenproletariátu všude plno. Ale řemeslníků schopných vzít za dílo, těch po málu. A což teprve inventory anebo vynálezce – kde ty vzít? Každá fabrika si své vynálezce hýčká a podplácí, neb jsou zlata cennější. Už i ve Vídni jest třeba verbovat jich, lákat a podbízet se jim rozmanitě.

Z Vídne tak k nám přibyl jistý Jaroslav Tesař. Chodil jsem s ním do šenku, práci inventora nabízí. Ač národovec a literát, byl obeznámen s leccakou promyšleností a do dílny by dobře zapadl. Jsa z Vídne, trval poněkud tvrdohlavě na německé formě svého jména. „Podívej se na Vojtu Náprstka,“ říkal jsem mu, „slavného našeho občana, jak si změnil své německé jméno na ryze české! Kdo dnes zná jakého Adalberta Fingerhuta? Nikdo. Však hle, Vojtu Náprstka každý v Praze zná!“ Leč Tesař na to nebral ohled a trval, že zov se Cimrmanem. Jest to prý počestění dostatečné, že píše se česky s C na začátku.

Nakonec se však naše cesty rozešly. Ačkoli J. Tesař schopný by mohl býti a bystrý, brzy se ukázal pourchním. Těkal od jednoho k druhému, žádnou práci dlouho nezastal. Namísto zdokonalování zvonku velocipédového zvoněk ten svěřený používal na organizaci dělnických divadelních kusů. Třebaže zkusil dále štěstí v insertním oddělení, ani tam dlouho nepobyl. Jeho inserty psané maďarsky ukázaly se být pouze rafinovanou protihabsburskou propagandou, když žádné slovo maďarsky ve skutečnosti nebylo. Škoda, mohl to být užitečný inventar. Tesař pak počátkem července odcestoval do Sobotky zakládat literární setkání. Dnes je opravdu těžké sehnat schopné dělníky. Obzvlášť když chci v mezičase sám pracovati na mém velkém úkolu.

Stanoviště 12

Nádraží Franze Josepha postavili za městskými hradbami směrem ku Žižkovu neb Vinohradům. Co v dílně jsme ustrojili, dnes na parní mašiny u tunelu nasazujeme. Dráha císaře Franze Josepha nechala si od nás přebrousit neb plně nahradit točivé regulátory Wattovy. Dvě těžší koule na dvě ramenou odpažují tím více, čím rychleji se parní stroj otáčí, čímž klapkou zpětnou množství páry určují aneb regulují.

Na nádraží jsem se nemohl zbavit zvláštního pocitu. Ač nádraží poměrně nové, jsou porůznu viděti známky úpadku. Tu a tam uklizeno není, porůznu roztrhané koleje i práce opuštěná. Dráha císaře Franze Josepha jest v prodělku, dílem pro složitost terénu jihočeského, dílem pro tak nazývanou „krisi“ všeobecnou, která přetrvává i mnoho let po černém pátku na Vídeňské burse. A přece Dráha nám platí královsky, ba císařsky. Nemoha to pochopiti, strýce jsem se přeptal. Jest tomu prý příčinou starší koncesijní zákon, podle kterého každé dráze, která byla by ve prodělku, vláda vídeňská doplatí tolik, aby dosahovala jistého nejmenšího

profitu. To potom prý k plýtvání a nepořádku vede. Naše dílna ale z toho zisku má, proto se o této záležitosti nemám s nikým na nádraží bavit. Naštěstí nový sekvestrační zákon již podepsán byl, podle kterého císařství tyto dráhy může do státního vlastnictví pojmout.

Stanoviště 13

**Kdybys snad změnit mohl den,
jeden den pozměnit,
pověz mi, kterak bys jen
života měnil nit?**

*Kdo že jen může mít dar,
měnit mou minulost?
Kde že se tu náhle vzal
do starých časů most?*

**Jsem prostřená minulost,
magická, technická.
Jen ber a budeš můj host,
nikdo to nepozná.**

**Kdybys moh' slovíčka dvě
co jsi jich vyslovil,
říct jinak, pozměněně,
že bys pak jinak žil?**

*Ach nevím, nechci to znát!
Žil jsem tak, jak jsem žil.
Bláznil jsem, když jsem byl mlád,
vážím si všech svých chvil.*

**Však arci, peklo mě suď!
Smět doříct jednu stať,
tehdy kéž vypjal bych hruď
a řek' jí „mám tě rád“.**

Stanoviště 14

Návrh inzerátu na Patentní topinkovač s časovačem

Opečený chléb čili topinka jest zdravou a moderní potravinou. Připravte svým ratolestem vydatnou snídani s naším patentním topinkovačem. Topinkovač má zabudovaný chronograf, čili hodiny, který dovoluje přípravu topinky správně načasovat, aby nebyla ni syrová, ni přepálená. Rovnoměrné opečení! Hodiny navíc ukazují čas všem obyvatelům místnosti. Minimální spotřeba petroleje! Objednávejte pouze u firmy SKOLE z Prahy. Několik set pochvalných ohlasů, z nich pro příklad:

Patentní topinkovač SKOLE jsem zprvu vyzkoušel jen s velkou nedůvěrou, neb jako příznivec topinek již jsem se setkal s mnoha opěkácími stroji nekvalitními nebo zcela nefunkčními. Topinky připalovaly a na druhé straně byly syrové. Avšak náš farář Msgr. Antonín Raus dal mi natolik dobré doporučení na patentní topinkovač s časovačem SKOLE, že rozptýlil moje sklamaní. Jen Vašemu stroji dlužno nyní děkovati, že topinky jsou křupavé a měkké zároveň.

Ceníky a obšírné popisy na požádání zdarma a franko. Na přání výhodné platební podmínky!
Prokop & Otto SKOLE v Praze

Stanoviště 15

Moje zkušenost s ozubenými koly přivedla strýce naše ve vedení firmy na myšlenku pověřit mě invencí vlastního stroje psacího. Jest dnes moderní písáčky vybavovat strojem psacím, aby svůj těsnopis nemusely později do čitelné podoby prepisovati, nýbrž aby vše ihned vyšlo ze stroje tiskacím písmem černé na bílém.

Co se původně jevilo jako úkol technický, stalo se záhy úkolem manageurským. Dělnický předák, jakýsi Dvořák od Kralup, si stále stavěl hlavu a nastával na svých neučených

názorech. Zprvu bylo potřeba určit rozložení kláves. Dvořák prosazoval prstoklad „aewuid“; a zcela pomýjel, že prstoklad na psacích strojích již je ustálený. Klávesnici se znaky QWERTY na hoře zavedl náš vzdálený příbuzný Christopher Latham Skole (někdy též Sholes), a tak ji rozhodně není správné měnit. Dále kdyby psací stroje SKOLE měly jiný prstoklad než stroje konkurenční, písáčky již naučené by nebyly ochotny SKOLE klávesnici používat.

Další rozbroj vznikl kol písmena CH. Dvořák prosazoval, aby mělo CH na psacím stroji SKOLE svou klávesu. Toho jsem ale nemohl připustit, protože by se nedalo snadno posouvat válcem o dvě délky najednou. Marné bylo i Dvořákovu prosazování, že podle moderní české fonologie jest ch jedním fonémem. Nechali jsme proto uvěřit po celé fabrice toto oznámení:

České Ch zde považujeme za spřežku a nikoliv za samostatné písmenko.

Při počítání písmen v textu jest Ch za dvě, jako C a H.

Celkově však v invenci stroje psacího nacházím pramalé zalíbení, neb mě odvádí od mé činnosti hlavní, od velocipedů a od mé milované mašiny.

Stanoviště 16

Ačkoli ve fabrice SKOLE působím již patnáctým rokem, nemůžu se stále stát plnohodnotným členem rodiny. Jak se jen zbavit cejchu nemanželského lože? Jak ukázat, že jméno SKOLE, které nesu jen po matce, je mi drahé? Bratrance a strýcové mě stále odvrhují, jen teta A. a strýček K. se ke mně chovají jako vždy hezky. Co z toho, že s ozubenými koly umím zacházet lépe než celá rodina, která je má ve znaku! Váží si více svých laciných pozlacených prstenů z Geblonze nežli svého parchanta, třebas sebe označují za humanisty. Kdyby se jen dozvěděli, jaký vynález zkázy strojím ve své dílně! Byli by mě prokleli ještě nastokrát a ještě více.

Dozvím se někdy, kdo je můj otec? Dozvím se někdy, kam mám jít?

Pohrávám si s myšlenkou na přesídlení do Ameriky. Tam naši příbuzní rozvíjejí velké vynálezy. Moses S. Cole si nedávno patentoval vzducholod (patent číslo US352298 A). Jiný pak příbuzný S. Cole (též psán Samuel Colt) založil fabriku na automatické pistole zvané re-volver. Tam bych jistě uplatnění našel.

Stanoviště 17

Na půdě Institutu fyziky založeného roku 1882 se nově otevřely přednášky z teorie mlnění. Moderně se mlno nazývá elektřina a magnetismus, které do brilantní matematické teorie spojil J. C. Maxwell. Pro laiky může se zdáti teorie pole obtížná na pochopení. Moje znalost Leibnizova infinitesimálního kalkulu mi však dala snadno pochopit, které klíče k tajemství přírody tu Maxwell odhalil. Vzal jsem s sebou i strýčka Kroka, ale ten si z celé přednášky pamatuje jen Hamiltonův harfový operátor. Operátor ten značí se vskutku jako malá harfa a ovlivňuje to, co stojí od něj napravo. Harfa usnadňuje zápis v situacích, kdy by bylo nutno přes všechny souřadnice parciálně derivovat. To vypadá velmi zdoluhavě. Obrázek harfy je naproti tomu elegantní vyjádření změnovitosti pole. Skalární součin s harfou pak umožňuje popsat zřídlovitost. Ba co víc: vektorový součin s harfou dovoluje popsat krouvitost pole. Jak elegantní! Strýček Krok, který ničeho z toho nechápal, si nakonec zapsal jen poznámku o Jacobiho magnifikátoru. Bylo vidět, že myšlenka posunu v čase ho velmi zaujala. Ostatně o tom již mnohokrát sám mluvil.

Stanoviště 18

Čítáme si s tetou Alžbětou a strýčkem Krokem Nerudovy Písně kosmické. Strýc měl podtrhanou tuto jednu:

Stárnoucí lidstvo čte ve hvězdách
jak dědeček ve kronice,
vždyť čteme tam samou jen minulost,
co bylo, co není snad více.

Čtem o nesmírnosti prostory
a mysl nám trne, žasne,
že papršlek světla než sletí k nám,
snad hvězda již zhasla, snad hasne.

Čeho my ještě se dožili!
Ba na stará kolena divy:
nám minulé vidět lze přítomně
a mrtvy zřít jakoby živý!

Stanoviště 19

Na sešlost naší rodiny SKOLE přijel vzácný host z Leidenu, pan Lorentz. Netušil jsem, že pro mě bude tento den tak významný.

Už při slunce západu se bujaře pilo a povídalo. Hlavním tématem byla rychlost světla. „Považte,“ říkal pan Lorentz, „že rychlost světla jest konečná“. Někteří se tomu nemálo divili, jiní poučeně kývali. Pak se však nemohli dohodnouti, jaká bude rychlost paprsku, kterým posvítí kdosi z korábu vesmírného, který sám již rychlostí světelnou letí. Mnoho názorů a mnoho kořalky na to padlo. Pan Lorentz počítal odmocniny. Ostatní volali po experimentu. Již notně lihovinou statí rozhodli se Lionel a Silas zapřáhnout do vozů, po sobě střídali a rychlost střel měřiti podle toho, jaký otvor udělají v deklu. I teta Alžběta si přihnula a začala povídat, že takové nápady míval její synovec Torkvát. O Torkvátovi nikdy dříve nemluvila. Asi si sama nepamatuje, že mi toho ve svém podroušeném stavu mnoho napovídala. Že jsem jako její syn, kterého nikdy neměla. I o Torkvátovi mnoho prozradila. Že odjel do Jižní Afriky a kdo je jeho syn. A že já vždycky zůstanu jenom parchantem; rodiny SKOLE odrodilcem.

Mám o čem přemýšleti.

Stanoviště 20

Jest mi sepsati, kterak jsem poprvé Kapské město navštívil. Otec mi na uvítanou věnoval tento sešit zcela nový, bych ho ke svým zápisům nutným použil. Již dlouho poznámkovník nový sobě potřebuji a sešit znamenitě se k tomuto účelu nabízí. Ještě listy voní vůní nového papíru a kliču průmyslového.

Zatěžko bylo mi opouštět Prahu, zejména protože vím, že se již nevrátím. Mnoho mi Praha dala, ale i vzala. Největší starost jsem měl o tetu Alžbětu a strýčka Kroka, aby pro ně můj odchod neznamenal bolest. Vsadil jsem přitom na strýcovu zálibu v myšlence cestování skrze čas. A ačkoli bych možná rád něco v čase vrátil, ani důkladné studium fyziky i hodinářství mi nedaly té moci – čas vrátit nebo zvrátit. Zaplatil jsem Ženíškovi, aby mě domaloval na

starý rodinný obraz prababičky Emilie, vzal jsem svůj stroj a po krátkém rozhovoru s Roburem jsem navždy odešel. Ještě jsem se zastavil u domu, kde bydlívala Evženie. Šťastně vdaná má prý tři zdravé děti. Cestou do Paříže stál vlak dlouho ve Slaném. Prošel jsem se za Velvarskou bránu. Mají novú sirotčinec, v jezírku dvě labutě.

Tak tedy sbohem, mé milé České království bez krále, sbohem mocnářství. Můj holubičí národ by nepřijal vynálezce nejstrašnější zbraně. Dnes jsem v ranní poště našel dopis z Anglie, s královskou pečeti. Prý mají zájem o mé služby, budu se nad tím muset zamyslet. Tady v jižní Africe zrovna začíná Búrská válka. Zastavil jsem se v pobočce Samuela Colta. Rádi budou licencovat můj vynález. Říkají mu velomachine gun. Česky asi mašinkvér, cyklistický časovaný kulomet. Moje pravá láska. Stačí točit klikou.